

Mária Patakyová
verejná ochrankyňa práv

TLAČOVÁ SPRÁVA

POTREBUJEME VÄČŠÍ REŠPEKT K PÔRODU

Problematike pôrodnictva a ochrane reprodukčných práv by malo patriť viac pozornosti.

(Bratislava, 16. mája) Verejná ochrankyňa práv **Mária Patakyová** pripomína pri príležitosti **Svetového týždňa rešpektu k pôrodu** potrebu zaoberať sa reprodukčnými právami a ich ochranou. Kancelária ombudsmanky aktuálne preskúmava postup a rozhodnutie Rady pre vysielanie a retransmisiu v prípade udelenia pokuty Televízii Markíza za odvysielanie programov a príspevkov o priebehu pôrodu, po ktorom rodička upadla do kómy a po niekoľkých dňoch zomrela. Možným porušením základných práv sa zaoberá Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, podľa výskumov mimovládnych organizácií nejde len o ojedinelý prípad, ale o systémové zlyhania pri pôrodnej starostlivosti na Slovensku.

Mimovládne organizácie často poukazujú na jednotlivé aspekty systematického porušovania ľudských práv žien pri pôrodnej starostlivosti, ku ktorým mohlo dôjsť aj v medializovanom prípade. Konkrétne môže ísť o porušenie práv na ľudskú dôstojnosť, prejavy nerešpektujúceho a mocenského správania zo strany zdravotníckeho personálu, právo užívať plody vedeckého pokroku, právo nebyť podrobená násiliu, mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu. O týchto problémoch aktuálne verejná ochrankyňa práv informovala **osobitnú spravodajkyňu OSN pre násilie na ženách** v súvislosti s pripravovanou správou o stave reprodukčných práv žien na celom svete.

„Pôrodnictvo sa týka celej spoločnosti a je dôležité, aby sme na problémy v tejto oblasti upriamili pozornosť. Je v záujme štátu vytvoriť systém poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti, ktorý bude založený na dôkazoch a bude odrážať súčasné poznatky a bude rešpektovať sexuálne a reprodukčné práva žien. Táto povinnosť nám vyplýva z medzinárodných ľudskoprávných záväzkov,“ povedala verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

V minulom roku sa okrem iného ombudsmanka dotkla niekoľkých tém týkajúcich sa reprodukčného zdravia žien. **„Ako závažné problémy vnímam šitie po pôrode bez dostatočnej anestézie či rutinný nástrih hrádze, ktoré môžeme kvalifikovať ako hrubé zaobchádzanie. Bolo by žiaduce, keby sa takéto praktiky nevyužívali, žiaľ, nie je to tak,“** uviedla.

Samostatným problémom, ktorému sa ombudsmanka od minulého roka venuje, sú okrem toho nezákonné sterilizácie rómskych žien, ktoré sa odohrali v 90-tych rokoch. Vo svojej analýze konštatuje, že ide o mimoriadne závažné porušenia práv a v stanovisku navrhuje prijať osobitnú právnu úpravu, ktorá by poškodeným ženám zabezpečila prístup k účinným prostriedkom nápravy a primeranú satisfakciu. Svoje návrhy na riešenia situácie adresovala ministrovi spravodlivosti, ktorý sa s jej názorom nestotožnil a Výboru pre ľudské práva a národnostné menšiny, ktorý sa zatiaľ téme nevenoval. **„Za to, že sme sa ešte stále nevyrovnali s nezákonnými sterilizáciami nás dlhodobo kritizujú aj**

Mária Patakyová

verejná ochrankyňa práv

TLAČOVÁ SPRÁVA

medzinárodné organizácie. Napriek tomu nie sú zo strany kompetentných orgánov moje návrhy na nápravu dostatočne akceptované. Ak sa však nevieme a nechceme vyrovnáť s minulosťou, len ťažko budeme môcť ako demokratická spoločnosť napredovať a posúvať sa vpred,“ povedala verejná ochrankyňa práv.